

(331. 3.)

MEMORIE VAN TOELICHTING.

§ 1. De rechtmatigheid van eene rijksbelasting op oorlogswinsten wordt algemeen erkend. Van alle zijden is daarop aangedrongen en terecht. De oorlog brengt voor de overgrootste meerderheid der bevolking stijging van levenskosten en voor zeer velen vermindering van inkomsten met zich. Degenen, die ten gevolge van de groote veranderingen in het verkeer en de behoeften, welke de oorlog teweegbrengt, in de gelegenheid zijn gesteld grotere inkomsten te verkrijgen dan hun anders ten deel zouden vallen, kunnen zich niet beklagen, dat zij tot extra-bijdragen worden verplicht, vooral niet nu de Staat gedwongen wordt tot bijzondere uitgaven van buitengewonen omvang.

§ 2. Om het gestelde doel te bereiken, kan men twee wegen inslaan. Onmiddellijke heffing bij de handeling, waarbij de oorlogswinst, waaronder te verstaan is een winst, die middellijk of onmiddellijk het gevolg is van den oorlogstoestand, wordt gemaakt, of belasting der voordeelen, nadat zij in inkomen en vermogen (of, bij niet-natuurlijke personen, in winst en kapitaal) zijn opgenomen. De heffing bij de bron, hoewel schijnbaar doeltreffender, stuit terstond af op twee groote bezwaren. Vooreerst worden door haar niet getroffen de bijzondere winsten in het verleden behaald. Om van de laatste een extra bijdrage te heffen zou men dus niet alleen de heffing bij de bron moeten toepassen, maar tevens den anderen weg moeten volgen. In de tweede plaats zal de heffing bij de bron uit den aard der zaak ook in de toekomst niet alle bijzondere voordeelen in het bereik van den fiscus kunnen brengen. Bij heffing van een recht van uitvoer zal bijvoorbeeld alleen hij, die uitvoert, een bijzondere bijdrage in de schatkist storten, terwijl onbelast blijven de oorlogswinsten van hen, die of alleen voor het binnenlandsch verbruik voortbrengen en verdeelen of voor de buitenlandsche markt werken zonder bij den uitvoer betrokken te zijn. Ook daarom zou de heffing bij de bron aanvulling vereischen. Bovendien is het geenszins altijd zeker, dat degene die uitvoert tegelijkertijd daarmee buitengewone winsten maakt. Er mogen verschillende artikelen zijn, waarbij dat het geval is, algemeen is dat verschijnsel nooit. Het is ook voor hetzelfde artikel gedurende den oorlog niet steeds in dezelfde mate het geval geweest.

De moeilijkheden zijn bij het ontwerp van wet tot het heffen van uitvoerrechten reeds aan het licht gekomen; het is wenschelijk daarmee rekening te houden.

Dat alles in aanmerking genomen, is in het bijgaand wetsontwerp de tweede weg gevolgd: belasting der voordeelen eerst nadat zij in inkomen en vermogen (of in winst en kapitaal) zijn opgenomen. De vermeerdering van het vermogen of kapitaal door middel van oorlogswinsten is niet als grondslag van belasting aangenomen, omdat het niet juist zou zijn, dat de vertering van een deel der oorlogswinsten vermindering zou medebrengen van belasting. Tevens zou bij de meesten de vermeerdering van een deel van het vermogen of kapitaal worden opgewogen of overtroffen door de vermindering van een ander deel tengevolge van de gedaalde koersen van ver-

schillende effecten. Door compensatie met die vermindering, welke laatste ongeveer *allen* bezitters verliezen bracht, zouden zij die door grootere inkomsten toch boven anderen zijn bevoorrecht, buiten de belasting vallen. Om die redenen moet worden volstaan met belasting van de vermeerdering van het inkomen of de winst. Ongeveer alle voordeelen, tengevolge van den oorlogstoestand behaald, vergrooten het inkomen of de winst en worden dus door een heffing wegens vermeerdering van het inkomen of de winst getroffen. Vermogens- of kapitaalvermeerdering in het algemeen zal dus geen object der belasting zijn, wel middel tot opsporing van dat object (vermeerdering van het inkomen of de winst). De vraag of in het algemeen belasting van vermogensvermeerdering gewenscht is, wordt hier ook daarom ter zijde gesteld, daar ze geheel onafhankelijk is van den oorlogstoestand.

Niet kan worden ontkend, dat in één geval vermogens- of kapitaalvermeerdering zelfstandig object der belasting zou kunnen zijn, namelijk als zij een direct gevolg is van koersstijging van effecten of van waardevermeerdering van onroerend goed als onmiddellijk of middellijk gevolg van den oorlog. Dan gaat zij buiten het inkomen of de winst om. Het zal echter juist in dezen tijd zelden voorkomen, dat bij een vermogen of kapitaal koersstijging of waardevermeerdering van sommige beleggingswaarden ten gevolge van deze oorzaken, niet door koersdaling van andere wordt opgewogen. Voor zulke vermogens- of kapitaalvermeerderingen schijnt daarom geen afzonderlijke regeling noodig. Men verlieze trouwens niet uit het oog, dat voor het geval de koersstijging Nederlandsche waarden betreft (b.v. aandeelen in Nederlandsche scheepvaartmaatschappijen) en zij verband houdt met buitengewone winsten door hier te lande gevestigde lichamen behaald, van die winsten oorlogswinstbelasting door die lichamen moet worden betaald.

Ook in de buitenlandsche wetgevingen is voor het meere deel het in bijgaand ontwerp gekozen systeem gevolgd. In Denemarken en in Noorwegen wordt een buitengewone inkomstenbelasting geheven, waarvan het object is de vermeerdering van het inkomen, vergeleken bij dat in normale omstandigheden; in Zweden een bijzondere belasting van de vermeerderde inkomsten, die een gevolg zijn van den tegenwoordigen oorlogstoestand (met uitzondering van de inkomsten uit onroerend goed en kapitaal, en van loonen, traktementen en pensioenen). In Duitschland gaan men eveneens in deze richting voor de heffing van een oorlogswinstbelasting. Alleen in Engeland — het land van de heffing bij de bron — wordt ook de „*excess profits duty*” in zooverre bij de bron geheven, dat zij betaald wordt van alle bijzondere winsten der industriele en handels-bedrijven of -beroepen (commissionnairs en agenten daaronder begrepen).

§ 3. Het ontwerp gaat uit van het beginsel, dat de belasting moet worden geheven wegens vermeerdering van het inkomen of de winst, onmiddellijk of middellijk gevolg van de conjunctuur, door den oorlog in het leven geroepen. Een zoodanig verband is uit den aard der zaak alleen mogelijk bij vermeerdering van inkomen of winst sinds 1 Augustus 1914. Toch is het raadzaam den eersten termijn van heffing niet met den eersten Augustus 1914 te doen aangevangen. Dan zou de fiscus den meesten belastingplichtigen den eisch stellen, voor een tijdstip in het verleden een tusschentijdsche balans te maken. Aan dien eisch kan men moeilijk voldoen. Als eerste termijn van heffing is daarom genomen het kalenderjaar 1914 of het boekjaar, waartoe de eerste Augustus 1914 behoorde. De vermeerdering van inkomen of winst over dat jaar, welke als onmiddellijk of middellijk gevolg van den oorlogstoestand is te beschouwen, is aan de belasting onderworpen. Alle vermeerdering van inkomen of winst, waarvan men kan aantoonen, dat zij vóór den eersten Augustus is verkregen, blijft dus van de belasting verschoond.

Hoelang de belasting zal moeten worden geheven, is thans

nog niet uit te maken. In het ontwerp is dan ook bepaald, dat binnen een jaar nadat de oorlogstoestand is geëindigd, een voorstel van wet wordt ingediend om deze heffing te doen vervallen (zie artikel 98).

Aan het ontwerp is ten grondslag gelegd het beginsel, dat de belasting geheven wordt wegens het bedrag der vermeerdering in het algemeen, verminderd met het bedrag van die vermeerdering, welke tot den oorlogstoestand in geenerlei betrekking staat, d. w. z. ook zonder den oorlogstoestand ware verkregen. Welk bedrag van de vermeerdering voor aftrek in aanmerking komt, zal door den belanghebbende zelf moeten aangetoond worden of op andere wijze moeten blijken. Naar het voorbeeld der Scandinavische Rijken wordt ter vaststelling van de vermeerdering welke niet voor de heffing in aanmerking komt, de bewijslast op den belanghebbende zelf gelegd. Rustte hij op den fiscus, dan zou daardoor te groote kans op ontduiking worden geboden.

Een andere vraag is of de belasting moet worden geheven wegens iedere vermeerdering van inkomen of winst, welke van den oorlogstoestand een gevolg is. In het ontwerp is een uitzondering gemaakt voor de traktementen, salarissen en arbeidsloonen in dienst van een publiekrechtelijk lichaam of ingevolge een arbeidsovereenkomst genoten. Voorzover toch vermeerdering van inkomen enkel een gevolg is van verrichten arbeid, kan zij aan deze belasting niet onderworpen zijn, ook al zou zij met den oorlogstoestand verband houden (men denke b.v. aan de traktementen van vele reserve-officieren van gezondheid, die hunne studiën bij het uitbreken van den oorlog juist hadden voltooid; aan de salarissen door de Nederlandsche Overzee Trust-Maatschappij uitbetaald; enz.). De traktementen door publiekrechtelijke lichamen toegekend, kunnen veilig als bloote vergoeding voor arbeid worden beschouwd. Bij die ingevolge een arbeidsovereenkomst genoten, dient er voor te worden gewaakt, dat onder den naam van loon enz. geen winsten worden genoten, welke een belastbare vermeerdering van het inkomen tengevolge hebben. Daarom moet in het laatste geval blijken, dat hij die het loon trekt, niet meer verdient dan de beloning, welke voor den arbeid, dien hij ingevolge de arbeidsovereenkomst verricht, gebruikelijk is.

§ 4. De vaststelling van de vermeerdering van het inkomen of de winst levert eenige moeilijkheden op. Voor ons land maakt het tijdstip, waarop deze belasting moet worden ingevoerd, die vaststelling allesbehalve gemakkelijk. Den eersten Mei 1915 werd de wet op de bedrijfsbelasting vervangen door die op de inkomstenbelasting. Onder de eerstgenoemde wet waren niet alle inkomsten, die aan de inkomstenbelasting onderworpen zijn, belastbaar, o.a. niet die uit vermogen noch die uit land- en tuinbouw enz. In vele gevallen zal dus het vroeger genoten inkomen aan de administratie onbekend zijn. Daarbij komt nog het bezwaar, dat de bepalingen van de wet op de bedrijfsbelasting omtrent de berekening van het belastbare inkomen afwijken van die in de wet op de inkomstenbelasting. Met het oog op die moeilijkheden is in het ontwerp bepaald, dat de vermeerdering van het inkomen of de winst, genoten of behaald over de tijdperken, waarover de belasting wordt geheven, wordt vastgesteld door vergelijking van dat inkomen of die winst met het inkomen of de winst, genoten of behaald over het jaar, waartoe de eerste Augustus 1913 behoorde.

Waarom ter berekening van de vermeerdering slechts met één jaar (het jaar waartoe de eerste Augustus 1913 behoorde) wordt vergeleken, en niet zooals bij de bedrijfsbelasting met het gemiddelde van de laatste drie jaren, zal uit het bovenstaande duidelijk zijn. Vergelijkbare cijfers zijn niet voorhanden en voor elk jaar waarmede wordt vergeleken, moet dus afzonderlijk worden berekend, welk inkomen of welke winst naar de bepalingen van het ontwerp over dat jaar werd genoten. Voor de belastingplichtigen die boeken hebben, welke voor die berekening betrouwbare cijfers geven, zal zulks, zij het met niet geringe moeite, toch doenlijk zijn. Maar voor hen die geen boek hebben gehouden, zal de bereke-

ning van het inkomen of de winst over elk jaar van vergelijking groote moeilijkheden met zich brengen, omdat men op geheugen en allerlei niet vaststaande gegevens zal moeten afgaan. Wordt nu vergelijking met het gemiddelde inkomen of de gemiddelde winst over drie jaren geëischt, dan zullen die moeilijkheden veel zwaarder wegen dan bij vergelijking met het laatste jaar vóór de oorlog uitbrak. Door de vergelijking tot dat jaar te beperken, zal ongetwijfeld de nauwgezetheid der aangifte bevorderd worden. Schade zal daardoor den belastingplichtigen niet licht worden berokkend. Art. 1, tweede lid, waakt er voor, dat de toevalligheden van inkomen of winst over het jaar 1913 op de te betalen belasting niet te grooten invloed hebben.

Ten aanzien van de naamlooze vennootschappen is het volgende op te merken. Van haar wordt in ons land alleen belasting geheven wegens de uitdeelingen, die zij doen. De winst, die door hoge afschrijvingen, reserveeringen, enz. in het bedrijf blijft, laat de fiscus onaangetaast. In volgende jaren komen die deelen van de winst toch aan een uitkeeringsbelasting ten goede. Nu echter deze belasting wegens vermeerdering van de winst wordt geheven, moet de administratie de zuivere winsten kennen, die de naamlooze vennootschappen enz. vroeger behaalden en in de huidige omstandigheden behalen. Natuurlijk geven de balansen, welke ieder jaar bij de inspecteurs der directe belastingen moeten worden ingeleverd, in dezen veel licht. Toch zullen de cijfers dier balansen de zuivere winst over een boekjaar behaald nog niet altijd aangeven, omdat uit den aard der zaak alleen met normale of door buitengewone omstandigheden geboden afschrijvingen en met schattingen volgens de gebruikelijke regels mag worden rekening gehouden en door hogere afschrijvingen en lagere schattingen dan de genoemde een deel dier winst onzichtbaar kan zijn gemaakt. Daarom wordt ook bij naamlooze vennootschappen, enz. de zuivere winst evenals zuiver inkomen opgevat en berekend volgens de eenigszins gewijzigde toepasselijke bepalingen van hoofdstuk II van de Wet op de Inkomstenbelasting 1914.

Met afwijking van de Wet op de Inkomstenbelasting 1914 zijn als reederijen in dit ontwerp onder de belastingplichtigen afzonderlijk vermeld de vereenigingen van personen, die een of meer schepen tot gemeene baat gebruiken en geen naamlooze vennootschappen enz. zijn. Het komt nl. voor, dat ondernemingen van scheepvaart en visscherij, hoewel de formaliteiten bij de oprichting van een naamlooze vennootschap vereischt, niet zijn nagekomen (op de statuten is b.v. geen Koninklijke goedkeuring gevraagd), toch hare administratie hebben ingericht zooals die bij naamlooze vennootschappen gebruikelijk is. Zulke ondernemingen zijn dan noch naamlooze vennootschappen noch reederijen in den zin van het Wetboek van Koophandel. Zij hebben meestal meer dan één schip. Er wordt niet afgerekend na het eindigen van elke reis met uitkeering der netto winst aan de aandeelhouders (zie artikel 338 van het Wetboek van Koophandel). Integendeel, er wordt op schepen en inventaris afgeschreven; reserves worden gemaakt; nieuwe schepen aangekocht. Uitgekeerd wordt slechts het bedrag, dat overblijft na afschrijvingen, reserveering en vernieuwing. Er bestaat dus reden voor, deze reederijen op dezelfde wijze als de naamlooze vennootschappen te behandelen.

De belastingplichtigen zijn verplicht in het aangiftebiljet op te geven de gegevens, waaruit blijkt of, en zoo ja, tot welk bedrag er vermeerdering van inkomen of winst is. Vaak zullen de aanslagen in de vroegere bedrijfsbelasting en de overwegingen, die bij den aanslag hebben gegolden of op grond waarvan een aanslag achterwege bleef, omtrent de juistheid van sommige dier gegevens licht verschaffen. Ook de kohieren der plaatselijke inkomstenbelasting zullen, althans in de groote steden, de administratie in de gelegenheid stellen die gegevens te controleren. Meermalen zal echter de administratie van de gegevens door den belastingplichtige verstrekt moeten uitgaan, na die te hebben getoetst aan wat

haar omtrent den vroegeren toestand van den aangever en diens beroep of bedrijf bekend is.

§ 5. Door de Staatscommissie werd voorgesteld de belasting te stellen op 25 % van het bedrag waarmede de vermeerdering van het inkomen of de winst f1000 te boven gaat, met dien verstande echter dat voor binnen het Rijk wonende natuurlijke personen, indien de vermeerdering minder dan f 20 000 bedraagt, het tarief voor elke f 100 waarmede de vermeerdering beneden f 20 000 blijft, met 1/10 procent zoude dalen, doch niet beneden 10 %.

In twee opzichten heeft de ondergeteekende geventend hiervan te moeten afwijken.

Voorreest kan hij zich niet vereenigen met hetgeen de Staatscommissie aanvoerde tot verdediging van een zoo belangrijke degressie en dat als volgt luidde:

„Bij eene belasting wegens vermeerdering van inkomen of winst als onmiddellijk of middellijk gevolg van den oorlogstoestand, kan men evenals bij de successierechten spreken van eene tijdelijke buitengewone draagkracht, waarbij de grootte der vermeerdering en de invloed door de buitengewone omstandigheden daarop geoeffend als beslissende factoren op den voorgrond treden. Een belasting van 25 % is bij groote extra-winsten gemakkelijker te dragen dan bij kleinere. Van f 20 000 extra-winst f 4750 af te staan valt allicht minder zwaar dan van f 5000 extra-winst f 1000 te offeren. In de tweede plaats — en dit werpt voor een belasting wegens „oorlogswinsten” het grootste gewicht in de schaal — zal bij groote extra-winsten over het algemeen de invloed door den oorlog op de economische verhoudingen geoeffend veel beter aan te wijzen zijn dan bij kleine. Bij de kleine vermeerderingen van het inkomen zal immers de vraag, of de extra-winst aan de buitengewone omstandigheden dan wel aan daarmede niet samenhangende oorzaken te danken is, allicht veel moeilijker te beantwoorden zijn dan bij de groote. De genoemde redenen hebben geleid tot het stellen van een vast tarief met degressie voor de kleinere vermeerderingen van het inkomen of de winst en tot vrijstelling van de eerste f 1000.”

Het eerste argument — hetwelk ook door de Commissie niet het gewichtigste wordt geacht, heeft op den ondergeteekende weinig indruk gemaakt. Naar het hem voorkomt, ligt de eenige grond voor de oorlogswinstbelasting in de billijkheid, dat zij die door de crisis welke aan den Staat schatten van geld kost en voor de meeste ingezetenen geldelijk nadeel medebrengt, buitengewone inkomsten of winsten genoten hebben, boven allen bijdragen in de dekking der crisis-uitgaven. De oorzaak van het buitengewone inkomen door sommigen genoten, is de grond van de belasting, niet de draagkracht, en eene vergelijking met de successiebelasting gaat mitsdien niet op.

Meer waarde hecht de ondergeteekende aan het tweede argument. Echter is dit naar zijne meening niet voldoende om eene zoo belangrijke degressie te motiveeren als de Commissie voorstelt. Vergeten moet niet worden, dat de algemeene aftrek van f 1000 bereids eene progressie in het tarief brengt. Werd van alle inkomstenvermeerdering na aftrek van f 1000 25 % geheven, dan zoude-zulks er reeds toe leiden, dat het werkelijke tarief bedroeg:

van f	1 500	.....	8,33 %
.. ..	2 000	.....	12,5 „
.. ..	2 500	.....	15 „
.. ..	3 000	.....	16,67 „
.. ..	4 000	.....	18,75 „
.. ..	5 000	.....	20 „
.. ..	10 000	.....	22,5 „
.. ..	15 000	.....	23,33 „
.. ..	20 000	.....	23,75 „
.. ..	100 000	.....	24,75 „

Door het algemeene aftrekgetal te verdubbelen is deze progressie vooral voor de lagere inkomens van meer belang, maar dan ook tevens alleszins voldoende te achten.

Door die verhooging van het bedrag van den algemeenen aftrek zal een aantal personen buiten de belasting vallen, die volgens het voorstel der Staatscommissie wel zouden worden getroffen, t.w. zij die van f 1000—f 2000 oorlogswinst maakten. Een groot nadeel acht de ondergeteekende zulks niet. Het door die personen volgens het voorstel der Commissie te betalen bedrag zoude slechts f 10—f 100 zijn. Het zal hier in vele gevallen gaan om personen die de extra-inkomsten of spoedig verteerd of wel op zoodanige wijze vastgelegd hebben (b.v. in den landbouw) dat de heffing op groote moeilijkheden zal stuiten. Hierbij komt, dat naar gelang het bedrag der oorlogswinsten kleiner is, het gemakkelijker zal vallen om ze op een niet te achterhalen wijze weg te werken door verhooging van de inkomsten over het jaar 1913 en verlaging van die over het betrokken oorlogswinstjaar. Waar de administratie der directe belastingen reeds zeer zwaar belast is met het werk van de nieuwe inkomstenbelasting en de werkzaamheden verbonden aan de uitvoerverboden, en van haar zeer veel inspanning zal worden gevorderd voor eene behoorlijke invordering van de onderwerpelijke belasting, schijnt het wel wenschelijk de uitvoering dezer belasting zooveel mogelijk te vereenvoudigen door verhooging van het bedrag aan oorlogswinst dat binnen de belasting valt. Zulks zal medebrengen dat duizenden gevallen, welke toch slechts eenige tonnen gouds in de schatkist zouden brengen, reeds op het eerste gezicht buiten verdere beschouwing kunnen worden gelaten.

Het tweede punt waarop het voorstel van den ondergeteekende afwijkt van dat der Staatscommissie, is het standaard-percentage der heffing, hetwelk door hem op 30 % wordt gesteld. De reden hiervoor ligt in het volgende.

Door de Staatscommissie is de vraag besproken of niet de omstandigheid, dat verschillende gemeenten in den zelfden toestand verkeerden als het Rijk, aanleiding moest geven om aan de gemeenten de bevoegdheid te verleenen een beperkt aantal opcenten op de oorlogswinstbelasting te heffen.

Met de bezwaren tegen het verleenen van die bevoegdheid in de Commissie te berde gebracht en welke er haar ten slotte toe hebben geleid, in haar voorstel de mogelijkheid van opcentenheffing niet op te nemen, vereenigt zich de ondergeteekende ten volle.

Intusschen komt het hem voor, dat toch voor de gemeenten, welker financiën door de crisis in zeer sterke mate zijn getroffen, wel iets behoort te worden gedaan. Hij heeft hierin aanleiding gevonden het tarief met een vijfde te verhoogen en te bepalen, dat van de opbrengst der belasting een zesde deel niet aan de rijksmiddelen (bestemd tot dekking van de crisis-uitgaven of aanvulling van de inkomsten die door de crisis minder dan normaal opbrachten) zullen worden toegevoegd, doch afgezonderd zullen worden gehouden en later worden gebruikt om daaruit aan gemeenten wier financiën buitengewoon zwaar onder de crisis leden, eene tegemoetkoming te verleenen. „Daaruit.” Immers het ligt niet in de bedoeling het geheel onzekere bedrag dat zal worden afgezonderd, bij voorbaat reeds geheel voor uitkeeringen aan gemeenten te bestemmen. Het bedrag dat afgezonderd wordt, zal slechts het maximum vormen van hetgeen voor buitengewone hulp aan gemeenten zal worden besteed.

Aangeteekend moge ook thans reeds worden, dat het niet in de bedoeling ligt om tegemoetkoming te verleenen in elken teruggang van ontvangsten of stijging van uitgaven, welke door gemeenten kan worden aangetoond het gevolg te zijn van de crisis. Het ware b.v. niet billijk om aan gemeenten vergoeding te geven wegens de schade, welke de financiën ondervonden door het stijgen der prijzen van steenkolen voor de gasfabrieken, waarvoor zij geen aequivalent gezocht hebben in tijdelijke verhooging der gasprijzen. Indien zij zulks wel gedaan hadden, zouden de ingezetenen die gas verbruiken voor verlichting en verwarming, niet in

Heffing eener oorlogswinstbelasting.

slechtere conditie zijn gekomen dan hunne mede-ingezetenen van gemeenten zonder gasfabriek, die voor verlichting en verwarming andere zaken (petroleum voor verlichting en verwarming en steenkolen of turf voor verwarming) duurder hebben moeten betalen. Ook zal, naar de meening van den ondergeteekende, stilstand van het accres of wel achteruitgang van de inkomstenbelasting tengevolge van de crisis geen aanleiding moeten zijn tot tegemoetkoming van het Rijk, tenzij de achteruitgang door buitengewone omstandigheden welke zich in de gemeente voordoen, zeer sterk is. Het zelfde geldt van de crisis-uitgaven.

Uit den aard der zaak zal een en ander nauwkeurig zijn te bezien bij de behandeling van het wetsontwerp betreffende de toekenning van tegemoetkomingen. De ondergeteekende heeft echter gemeend hier eenige aantekeningen omtrent zijne bedoelingen te moeten maken ter voorkoming dat verwachtingen worden gewekt, die vermoedelijk niet in vervulling zouden gaan. Nu, overeenkomstig de denkbeelden van den ondergeteekende, de algemeene aftrek op het bedrag der vermeerdering van inkomen of winst van f 1000 op f 2000 is gebracht en een algemeen heffingspercentage van 30 is aangenomen, zal de belasting, berekend over de werkelijke vermeerdering van inkomen of winst bedragen:

van f	2 100	.....	1,45 %
„ „	2 500	.....	6 „
„ „	3 000	.....	10 „
„ „	4 000	.....	15 „
„ „	5 000	.....	18 „
„ „	10 000	.....	24 „
„ „	15 000	.....	26 „
„ „	20 000	.....	27 „
„ „	100 000	.....	29,4 „
„ „	200 000	.....	29,7 „

§ 6. Wat de technische bepalingen betreft, moet het ontwerp zich uit den aard der zaak aansluiten aan de bepalingen van de Wet op de Inkomstenbelasting. Toch brengt het karakter dezer belasting eenige wijzigingen met zich.

Vooreerst is voor de heffing eener oorlogswinstbelasting onmisbaar een verplichting, de vermeerdering van inkomen of winst op het daartoe gezonden of uitgereikte biljet aan te geven. Blijft de aangifte achterwege, dan wordt de belasting met vijf en twintig ten honderd verhoogd. Op die wijze is mogelijk gemaakt, dat ook bij het ontbreken der aangifte de schatkist vaak ontvangt wat haar toekomt. Al wordt een belastingplichtige die geen aangifte deed, zelfs 20 % te laag aangeslagen, dan zal hij door de verhooging toch de som betalen, die hij aan belasting moet opbrengen. Wie vermeerdering van inkomen of winst heeft en geen aangiftebiljet heeft ontvangen, mag in dit geval zeker niet wachten tot zulks de administratie ter oore is gekomen, maar moet zelf daarvan mededeeling doen. Zal immers deze heffing tot haar recht komen, dan moet *ieder*, die extra winsten heeft behaald, het zijne daarin bijdragen. Mocht dus iemand, die in de belasting moet worden aangeslagen, binnen den door den Minister van Financiën bepaalden termijn geen aangiftebiljet hebben ontvangen, dan is hem de verplichting opgelegd, dat binnen een maand na het verstrijken van dien termijn aan genoemden Minister schriftelijk mede te deelen. Op het niet nakomen dier verplichting dient een strenge straf te staan. Geldboete zou met het oog op de aanzienlijke bedragen, waarom het bij deze belasting kan gaan, onvoldoende zijn. Derhalve is als straf bedreigd hechtenis van ten hoogste één maand. Mocht het achterwege blijven der genoemde mededeeling aan den Minister van Financiën onopzettelijk zijn geschied, dan kan de administratie door transactie toe te staan, den overtreders voor vervolging behoeden. Op die wijze zal ieder genoopt worden de administratie de noodige gegevens te verschaffen. Voor het geval men een valsche opgave doet,

kan bij deze belasting met de bedreiging van een geldboete niet worden volstaan. Immers zal het doel van een valsche opgave zijn om zeer groote bedragen aan belasting te ontduiken. In artikel 79 is dan ook als straf bedreigd een gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden.

Voor de heffing der oorlogswinstbelasting zal de administratie de hulp van deskundigen (b.v. accountants) niet kunnen ontberen. In het ontwerp is dan ook den directeur der directe belastingen de bevoegdheid toegekend, op verzoek van de inspecteurs, zulke deskundigen aan te wijzen voor de inzage van boeken of andere bescheiden. Bij niet volledige voldoening aan de verplichting om den inspecteur en den aangewezen deskundigen inzage van boeken enz. te verleenen, wordt, evenals bij het achterwege blijven der aangifte, de belasting met vijf en twintig ten honderd verhoogd.

Evenmin zal de administratie kunnen ontberen de inlichtingen van personen die van Rijks- of gemeentewege belast zijn met het verrichten van bestuurswerkzaamheden en die daardoor op de hoogte zijn van allerlei transacties door een belastingplichtige verricht gedurende de tijdperken, waarover de belasting wordt geheven. Daarom is bepaald, dat ieder, die met eenige werkzaamheid den openbaren dienst betreffende belast is, verplicht is aan de administratie de inlichtingen te verschaffen, die zij noodig acht. In het bijzonder is daarbij gedacht aan de leveranties in deze tijden gedaan ten behoeve van leger en vloot. In de tweede plaats is gedacht aan de werkzaamheden voor de voorziening der bevolking van levensbehoeften enz. en de daarmee samenhangende regeling van den uitvoer door consenten. De ambtenaren, die ressorteeren onder den Minister van Landbouw, Handel en Nijverheid, de leden der vereenigingen en commissiën, waaraan genoemde Minister allerlei bestuurswerkzaamheden heeft opgedragen, zij allen kunnen en moeten de administratie bijstaan in de moeilijke taak haar bij deze heffing op de schouders gelegd. Niet nakoming der verplichting om, desgevraagd, inlichtingen te geven, wordt met geldboete van ten hoogste f 1000 bedreigd. Het opzettelijk geven van onjuiste inlichtingen is bedreigd met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of met geldboete van ten hoogste f 1000.

Artikelen.

Art. 1. Het stelsel van het ontwerp werd reeds uitvoerig besproken in de §§ 2 en 3 dezer Memorie.

Over den bewijslast, die door dit artikel den belastingplichtige wordt opgelegd, is in § 3 gehandeld. Natuurlijk zal het niet altijd gemakkelijk zijn uit te maken, of eenige vermeerdering al of niet een rechtstreeksch of middellijk gevolg is van den oorlogstoestand. De belastingplichtige heeft echter beroep op den raad van beroep en kan beroep in cassatie instellen bij den Hoogen Raad, zoodat hij tegen iedere willekeur van de zijde der administratie is gevrijwaard.

Artt. 2, 3 en 4. De subjectieve belastingplicht stemt ongeveer overeen met dien bij de inkomstenbelasting. Hier zijn echter, zooals reeds in § 4 werd gezegd, de reederijen uitdrukkelijk belastingplichtig verklaard. Verder zijn onder de niet binnen het Rijk wonende of gevestigde belastingplichtigen niet opgenomen zij, die een uit 's Rijks schatkist bezoldigd ambt bekleeden of zoodanig ambt bekleed hebbende, te dezer zake recht hebben op periodieke uitkeeringen uit 's Rijks schatkist. Bij hen toch kan van oorlogswinst uit dien hoofde moeilijk sprake zijn. Wel zijn belastingplichtig verklaard de niet binnen het Rijk wonende of gevestigde personen, die het genot hebben van een binnen het Rijk gelegen onroerend goed of van een op zoodanig goed gevestigd recht. Het komt nl. voor, dat, afgezien van de normale stijging der pachten, aflopende pachtcontracten met het oog op de hooge prijzen der landbouwproducten, niet worden vernieuwd dan met vaststelling van belangrijk hogere pacht. Een deel van de oorlogswinst kan op die wijze terecht komen in de beurs van den landeigenaar, ook als hij niet in het Rijk woont of gevestigd is.

Art. 5. De belasting zal volgens dit artikel voor het eerst worden geheven over het jaar 1914 of het boekjaar waartoe de eerste Augustus 1914 behoorde.

Art. 6. Het eerste lid van dit artikel voorziet in het geval, dat een belastingplichtige het land verlaat eer een jaar, waarover de belasting ingevolge art. 5 zal worden geheven, ten einde is. Hij blijft dan belastingplichtig en moet aan alle verplichtingen ingevolge deze wet ten volle voldoen.

Door het tweede lid wordt voorkomen, dat bij overlijden van een belastingplichtige of bij ontbinding eener naamlooze vennootschap enz. in den loop van een jaar, waarover de belasting ingevolge art. 5 zal worden geheven, met gedeelten van een jaar moet worden gerekend. Ontbrak deze bepaling, dan zou moeten vastgesteld worden, welke vermeerdering van inkomen of winst door dien overledene of die ontbonden vennootschap ware verkregen in het verstreken gedeelte van dat jaar. Daarvoor zou echter bekend moeten zijn het inkomen of de winst over hetzelfde gedeelte van het jaar 1913 of van het boekjaar, waartoe de eerste Augustus 1913 behoorde, dus iets wat meestal onbekend en onberekenbaar is. Daarom is bepaald, dat het verstreken gedeelte met een vol jaar wordt gelijkgesteld. Het inkomen of de winst over dat gedeelte kan dan vergeleken worden met het inkomen of de winst over het jaar 1913 of het boekjaar, waartoe de eerste Augustus 1913 behoorde. Tevens behoeft met den aanslag wegens vermeerdering van inkomen of winst niet tot het einde des jaars te worden gewacht.

Art. 7. De wijze waarop de vermeerdering van het inkomen of de winst wordt berekend, werd reeds besproken in § 4.

Art. 8. Als een belastingplichtige na 1913 voor het eerst inkomen of winst geniet, kan de vermeerdering van inkomen of winst niet op de wijze van art. 7 worden vastgesteld. Er blijft dus niets anders over dan het zuivere inkomen of de zuivere winst geheel als vermeerdering aan te merken. De belanghebbende kan ingevolge het tweede lid van art. 1 aannemelijk maken, dat het inkomen of de winst geen gevolg is van den oorlogstoestand.

Voor binnen het Rijk gevestigde naamlooze vennootschappen, vereenigingen en maatschappijen, voorzoover deze laatste een aandeelenkapitaal hebben, kan in het genoemde geval een bijzondere regeling gelden. Het gestorte aandeelenkapitaal doet voor haar een maatstaf aan de hand. Maakt een jonge naamlooze vennootschap reeds over het eerste boekjaar een zuivere winst boven 5 %, dan mag dat bij uitstek gunstig geacht worden en is het vermoeden gewettigd, dat de winst boven 5 % met den oorlogstoestand verband houdt. Mocht dat vermoeden onjuist zijn, dan is zulks aannemelijk te maken volgens het tweede lid van art. 1.

Art. 9. Ten aanzien van naamlooze vennootschappen en andere vereenigingen van personen die een aandeelenkapitaal bezitten, is een minimum aftrek vastgesteld van 5 % van het gestorte aandeelenkapitaal. De naamlooze vennootschappen die noodlijdend waren en door den oorlog een matige winst maken, zullen dus buiten de belasting vallen. Daarvoor is te meer reden, omdat de belasting over het jaar waartoe de eerste Augustus 1914 behoorde, meestal uit het reservefonds zal moeten voldaan worden en financieel zwakke naamlooze vennootschappen, waarvoor de minimum aftrek bestemd is, in den regel ook lage reserves bezitten.

Artt. 10. tot en met 20. Deze artikelen verwijzen in hoofdzaak naar de bepalingen der Wet op de Inkomstenbelasting 1914.

De periodieke uitkeeringen, die genoten worden ingevolge eene verbintenis, waarvan de naleving niet in rechte kan worden gevorderd, zijn, in tegenstelling met de genoemde wet, hier niet als verschuldigd beschouwd. Zulks is geschied

om te voorkomen, dat door de toekenning van zulke uitkeeringen (aan de kinderen b.v.) de gemaakte oorlogswinsten versnipperd en daardoor aan de belasting geheel of gedeeltelijk onttrokken worden (men denke aan de vrijstelling der eerste f 2000).

Dat bij de opvatting en berekening van inkomen of winst t. a. v. de speculatie-winsten van de bepalingen der Wet op de Inkomstenbelasting 1914 is afgeweken, vindt zijn grond in den aard dezer belasting. Bij de inkomstenbelasting worden de winsten uit speculatie, niet in de uitoefening van het bedrijf verricht, niet als inkomen beschouwd, omdat zij niet ten doel hebben het eigenlijke inkomen, maar het vermogen te vermeerderen. Bij een belasting op oorlogswinsten is echter de vermeerdering van het inkomen slechts als voorwerp genomen, omdat in den regel die winsten het inkomen vergrooten. Valt dus de winst uit speculatie in goederen door een particulier — en op die wijze is zeker winst behaald — buiten het inkomen, in den zin door de Wet op de Inkomstenbelasting 1914 aan dat woord gehecht, dan moet het begrip „inkomen” voor deze belasting in ruimeren zin worden genomen, zoodat ook de bedoelde speculatiewinsten er onder begrepen zijn. De winst uit speculatie in fondsen buiten de uitoefening van een bedrijf behaald, kan niet onder het inkomen worden opgenomen, omdat ten aanzien van fondsen speculatie en belegging allesbehalve tegenover of naast elkaar staan. Beleggingswinsten en speculatiewinsten zijn dus bij fondsen niet gemakkelijk te onderscheiden. Tevens brengt de vraag, wanneer men van winst kan spreken (eerst sedert het tijdstip van realisatie der fondsen of ook daarvoor), groote moeilijkheid met zich. Speculeert echter een particulier in goederen — en hierbij is vooral aan waren als rubber, graan, cacao, koffie, enz. gedacht — dan kunnen de daarmee behaalde winsten moeilijk als gevolgen van kapitaalbelegging worden beschouwd, terwijl het tijdstip waarop de winst wordt gemaakt, meestal zal vaststaan.

Art. 13 hangt samen met art. 5 en voorziet in het geval, dat een natuurlijk persoon zijn inkomen of uitsluitend over een boekjaar of deels over een boekjaar deels over het kalenderjaar geniet.

Art. 15. Dit artikel bepaalt hoe ten aanzien van naamlooze vennootschappen en andere vereenigingen van personen die een aandeelenkapitaal bezitten, met kapitaalvermeerdering of -vermindering moet worden rekening gehouden. Daarbij moet in aanmerking worden genomen, dat het kapitaal voor de eene naamlooze vennootschap een geheel andere beteekenis heeft dan voor de andere. Bij hypotheekbanken en verzekeringmaatschappijen vervult het kapitaal de functie van waarborgkapitaal, zoodat nieuw kapitaal slechts de beleggingsrente oplevert. Het nieuwe kapitaal in een fabriek belegd, is daarentegen werkkapitaal en de er door vermeerderde winsten zullen met de mate van bloei van het bedrijf nauw samenhangen. Een algemeene regeling, die tevens voor alle bedrijven billijk is, kan dus niet worden gevonden en men moet er zich wel toe bepalen als kapitaalopbrengst een vast percentage (in het artikel op vijf bepaald) te nemen. Mocht dat percentage voor een of ander bedrijf onvoldoende zijn, dan zal volgens het tweede lid van art. 1 de belastingplichtige aannemelijk kunnen maken, welk gedeelte van de meer-winst (boven de volgens dit artikel in mindering gebrachte 5 %) ten gevolge van het vergrootte kapitaal en niet als onmiddellijk of middellijk gevolg van den oorlogstoestand is verkregen. Onbillijkheid zal op die wijze bijna altijd worden voorkomen.

Artt. 21 en 22. Voor deze artikelen zie men § 3.

Art. 23. Door dit artikel wordt dubbele belasting zooveel mogelijk voorkomen. Het is immers mogelijk dat bij groote winsten, waarvoor de belasting wordt betaald, de opbrengst, daaruit na belegging in volgende jaren genoten, opnieuw een belastbare vermeerdering van het inkomen oplevert. Die vermeerdering zal nu mogen worden verminderd met een

Heffing eener oorlogswinstbelasting.

interest van het uit belastbare oorlogswinst gevormde en belegde kapitaal, berekend naar vijf ten honderd 's jaars.

Art. 24. De bedoeling van dit artikel is de belasting niet onevenredig zwaar te doen drukken op de aandeelhouders der naamlooze vennootschappen. Heeft eene naamlooze vennootschap winstvermeerdering te boeken, dan wordt wegens die vermeerdering, voorzover zij van den oorlogstoestand gevolg is, door dat lichaam de belasting betaald. Doet nu zulk eene vennootschap aan hare aandeelhouders ook grootere uitkeeringen dan die over vorige jaren, dan zal voor velen dier aandeelhouders het hoogere dividend een belastbare vermeerdering van het inkomen ten gevolge hebben, waarvoor zij op hun beurt in de belasting zouden moeten worden aangeslagen. Dat nu zal volgens dit artikel niet geschieden. De aandeelhouders mogen op hun aangiftebiljet vermelden, in hoeverre de vermeerdering van hun inkomen een gevolg is van een hooger dividend uitgekeerd door eene naamlooze vennootschap enz., welke over het boekjaar waarop dat dividend betrekking heeft, reeds in de belasting is of zal worden aangeslagen. Wegens die vermeerdering is dan geen belasting verschuldigd.

Het is allicht niet overbodig er nadrukkelijk op te wijzen, dat het artikel den aandeelhouder niet toestaat het dividend zonder meer van zijn inkomen af te trekken. Hij mag alleen opgeven welk deel der vermeerdering van zijn inkomen van dat dividend een gevolg is, en is wegens dat gedeelte geen belasting schuldig. Bezat hij b.v. in vorige jaren reeds hetzelfde getal aandeelen, dan zal het bedrag dat hij aan dividend *meer* heeft ontvangen dan over het boekjaar 1913, ook al zou het een belastbare vermeerdering van zijn inkomen tengevolge hebben, belasting-vrij zijn. Had hij in vorige jaren de aandeelen nog niet in bezit, dan zal het bedrag dat het kapitaal in die aandeelen belegd, nu *meer* opbrengt dan over het jaar 1913, vrij van belasting zijn.

Tevens voorkomt het artikel dat de tantième-trekkers, door wie reeds de door de naamlooze vennootschap van de verhooging der tantièmes betaalde belasting ingevolge het derde lid van art. 14 zal worden gedragen, nogmaals zullen worden getroffen wegens de uit de grootere tantièmes eventueel voortspruitende vermeerdering van hun inkomen. Het artikel spreekt daarom van „eenige uitdeeling”, waaronder zoowel dividend als tantième is begrepen.

Art. 25. Dit artikel komt overeen met artt. 31 en 32 van de Wet op de Inkomstenbelasting 1914.

Art. 26. Voor het tarief zie men § 5. De belasting wordt slechts geheven over geheele bedragen van f.100.

Artt. 27 tot en met 35. Deze artikelen eischen geen nadere toelichting. In artikel 27 is bepaald, dat ten behoeve der aanslagsregeling iedere belastingplichtige tot het doen eener aangifte wordt uitgenoodigd en waarin die aangifte bestaat.

Art. 36. Over de onmisbaarheid der verplichting tot deze mededeeling werd in § 6 gesproken.

Art. 37. Voor deze verhooging zie men § 6.

Artt. 38 tot en met 64. Deze artikelen komen in hoofdzaak overeen met de bepalingen van de Wet op de Inkomstenbelasting 1914. De schattingscommissie kan echter bij het vaststellen van den aanslag in deze belasting, waarvoor ieder aangifte doet, worden gemist. Wel kan zij goede diensten bewijzen door den inspecteurs van advies te dienen. Voor de verhooging genoemd in artikel 42, zie men § 6. Bij de navordering wordt van de genoemde wet op verschillende punten afgeweken. Vooreerst is de termijn op drie jaren

gesteld (art. 54), wijl de heffing over den eersten termijn zoo laat zal aanvangen. Ten tweede wordt de belasting bij navordering verdubbeld (art. 57). Ook wordt een aanslag tot navordering die onherroepelijk vaststaat, in de *Staatscourant* openbaar gemaakt (art. 61).

Art. 65. Reeds in § 6 werd er op gewezen, dat voor de heffing dezer belasting accouptants, enz. onmisbaar zijn.

Art. 66. Dit artikel werd voldoende toegelicht in § 6.

Art. 67 tot en met 78. Deze artikelen zijn ontleend aan de Wet op de Inkomstenbelasting 1914 met uitzondering van artt. 71, 74, 75 en 76.

Art. 74. Door dit artikel zijn zoowel de formeele als de materiele bepalingen der wet van 22 Mei 1845 (*Staatsblad* n°. 22) op de invordering van 's Rijks directe belastingen toepasselijk verklaard, behoudens de afwijkingen volgens art. 129, tweede en vijfde lid, der Wet op de Inkomstenbelasting 1914 en volgens art. 75 van dit ontwerp.

Art. 75. De belasting zal in twee termijnen, elk na drie maanden, worden ingevorderd. Kunnen vaststaande gelden binnen die tijdvakken niet worden losgemaakt, dan kan de Minister van Financiën tegen vergoeding van rente uitstel van betaling toestaan.

Artt. 79 tot en met 90. De strafrechtelijke bepalingen van het ontwerp komen overeen met die van de Wet op de Inkomstenbelasting 1914, behoudens de in § 6 reeds genoemde uitzonderingen.

Art. 91. Volgens deze bepaling zal geen strafvervolgning worden ingesteld en ingeval van navordering geen verhooging worden toegepast volgens de Wet op de Inkomstenbelasting 1914, indien uit de aangifte voor deze belasting mocht blijken, dat er ontduiking heeft plaats gehad bij de aangifte voor en den aanslag in de inkomstenbelasting. Anders toch zou vrees voor straf en verhooging, op grond van de Wet op de Inkomstenbelasting 1914, den belastingplichtige, die bij den aanslag in de inkomstenbelasting den fiscus te kort deed, er licht toe brengen ten aanzien van deze belasting op dien verkeerden weg voort te gaan. Zulks wordt door dit artikel voorkomen.

Artt. 92 en 93. Volgens deze artikelen zal het mogelijk zijn vermeerdering van inkomen of winst over het eene jaar te compenseren met vermindering van inkomen of winst over het andere jaar, beide voorzover zij gevolg zijn van den oorlogstoestand. Is reeds wegens behaalde oorlogswinsten belasting betaald, dan zal daarvan zooveel worden teruggegeven als met het oog op de latere vermindering van inkomen of winst te veel is betaald. Die terugbetaling is echter beperkt tot de belasting, die in de twee voorafgaande jaren betaald werd. Zulk een beperking is noodig, daar anders de Regeering zeer lang in onzekerheid zou verkeeren, in hoeverre zij de reeds ontvangen belastinggelden als een definitieve ontvangst mag beschouwen. Ook wordt bij den belastingplichtige het gevoel van een billijkheidsaanspraak op terugbetaling na verloop van tijd minder, terwijl voor de schatkist de terugbetaling, hoe langer de oorlog duurt, des te bezwender wordt. Is daarentegen nog geen oorlogswinstbelasting betaald, of wordt de genoemde vermindering door de vermeerdering, waarvoor belasting betaald werd, niet geheel gecompenseerd, dan zal die vermindering of het na compensatie overblijvende deel als verlies voor volgende jaren gelden.

De compensatie blijft dus beperkt tot *verminderingen van het inkomen of de winst*, voor zoover zij met den oorlogstoestand verband houden. Vermogens- of kapitaalverliezen, ook al zijn zij als bedrijfsverliezen te beschouwen, komen voor compensatie natuurlijk geenszins in aanmerking.

Om te voorkomen dat op dit artikel welks toepassing voor de administratie geen geringe moeilijkheden met zich zal brengen, bij elke vermindering van inkomen of winst, hoe gering die ook zij, een beroep zal worden gedaan, is de toepassing tot verminderingen van ten minste f 1000 beperkt.

Artt. 94, 95 en 96. Volgens deze artikelen wordt van het bedrag, dat aan oorlogswinstbelasting wordt betaald, geen inkomstenbelasting geheven.

Art. 97. Dit artikel houdt verband eenerzijds met art. 94 en anderzijds met art. 92. Is een aanslag in de inkomstenbelasting verminderd met het oog op een aanslag in de oorlogswinstbelasting en wordt de laatste aanslag geheel of gedeeltelijk terugbetaald, dan moet de eerstgenoemde dien-tengevolge worden verhoogd.

Art. 98. Wanneer het in dit artikel bedoelde voorstel van wet zal kunnen worden ingediend, is thans niet te bepalen. Die indiening zal vermoedelijk wel niet dadelijk kunnen geschieden, zoodra de vrede tusschen de oorlogvoerende mogendheden gesloten is. De verhoudingen welke onmiddellijk daarna in het economisch leven zullen bestaan, maken dat wellicht ongewenscht. In elk geval echter mag deze wet niet te lang worden bestendigd. Daarom is bepaald, dat het voorstel van wet zal worden ingediend binnen een jaar nadat de oorlogstoestand is geëindigd.

Art. 100. Door aan de wet terugwerkende kracht te verleen zijn ingewikkelde regelingen voorkomen. De artikelen 5 en 36 zijn daardoor ook voor de reeds verstreken termijnen, waarover de heffing moet geschieden, toepasselijk gemaakt.

Het verslag der Staatscommissie is aan deze Memorie als bijlage toegevoegd, zonder het door haar voorgestelde ontwerp en de daarbij behorende Memorie van Toelichting. Het afdrukken ook van deze stukken was onnoodig, omdat het hierbij aangeboden wetsontwerp en deze Memorie, behoudens de toegelichte afwijking van het tarief en enkele afwijkingen van redactioneelen of zuiver formeelen aard, woordelijk overeenstemmen met de stukken behorende bij het verslag.

De Minister van Financiën;
ANT. VAN GIJN.

(331. 4.)

BIJLAGE VAN DE MEMORIE VAN TOELICHTING.

's-Gravenhage, 21 Februari 1916.

Aan

Zijne Excellentie den Minister van Financiën.

Het behaagde aan Hare Majesteit de Koningin bij besluit van 5 October 1915, n°. 1, eene Staatscommissie in te stellen, waaraan werd opgedragen, te onderzoeken op welke wijze eene tijdelijke belasting kan worden ingericht, welke ten doel heeft buitengewone vermeerdering van inkomen of van vermogen als direct of indirect gevolg van den oorlogstoestand te treffen, en haar verslag met de noodige wetsvoorstellen uit te brengen aan Uwe Excellentie.

Bij dat besluit werden benoemd:

tot lid, tevens voorzitter:

Dr. D. Bos, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

tot leden:

M. P. C. BARBE, Directeur der Westersuikerraffinaderij, te Amsterdam;

S. VAN DEN BERGH, Oud-Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, te Wassenaar;

J. TH. CREMER, Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal;

Jhr. Mr. P. VAN FOREEST, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

Jhr. Mr. D. J. DE GEER, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

B. J. GERRETSON, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

ED. GERZON, Koopman te Amsterdam;

B. J. HOETINK, Directeur der registratie en domeinen bij het Departement van Financiën;

J. C. E. KELLERMANN SLOTEMAKER, Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, te Breda;

Mr. D. A. P. N. KOOLEN, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

A. G. KRÖLLER, Lid van de firma Wm. MÜLLER & Co., te 's Gravenhage;

Mr. J. P. A. LAMAN DE VRIES, Hoofddirecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen;

J. C. L. VAN DER LANDE, Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal;

Jhr. W. VAN LOON, Bankier te Amsterdam;

R. U. MESDAG, Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen te Rotterdam;

F. H. DE MONTÉ VER LOREN, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

Mr. H. J. NIEBOER, te 's Gravenhage;

Mr. F. S. VAN NIEROP, Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal;

B. NIERSTRASZ, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

P. J. VAN OMMEREN, Bankier te Rotterdam;

Mr. R. J. H. PATIJN, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

J. H. A. SCHAPER, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

Dr. D. F. SCHEURLEER, Bankier te 's Gravenhage;

J. D. G. SCHUURING, Hoofddirecteur van de registratie, de hypotheeken en het kadaster;

C. A. P. VAN STOLK, Lid van de firma VAN STOLK's commissiehandel te Rotterdam;

E. M. TEENSTRA, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;